

Karta kompetencji dydaktycznych

w ramach Projektu „Nauczyciel obróbki mięsa w szkole XXI wieku”
DIAGNOZA „OUT”

Imię i Nazwisko: **Nauczycielka 29**
Grupa: **III**
Data diagnozy: **15-16 grudnia 2011**
Wynik testu z zakresu dydaktyki: **42 pkt.**

I. Wiedza z zakresu dydaktyki w poszczególnych obszarach

OBSZAR	niedostatecznie (ndst)	dostatecznie (dst)	dobrze (db)	bardzo dobrze (bdb)
Podstawy dydaktyki	☐	☐	☒	☐
Aktywne nauczanie i uczenie się	☐	☐	☐	☒
Motywacja do nauki	☐	☐	☐	☒
Ocenianie uczniów	☐	☐	☐	☒
Ewaluacja, autoewaluacja	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Najmocniejszą stroną wiedzy dydaktycznej uczestniczki projektu jest znajomość teorii dotyczącej aktywnego nauczania i uczenia się (rola nauczyciela, rodzaje metod aktywizujących, charakterystyka poszczególnych metod, typy uczących się, rodzaje ćwiczeń na lepszą koncentrację, style uczenia się), motywacji do nauki (zasady skutecznej motywacji, rodzaje motywacji, czym jest klasa zorientowana na naukę) oraz oceniania uczniów (rodzaje oceniania szkolnego, techniki samooceny). Wysoko należy ocenić również wiedzę dotyczącą podstaw dydaktyki (rodzaje celów kształcenia, elementy programu nauczania, treści kształcenia, ogniwa procesu kształcenia, zasady kształcenia, metody kształcenia, ukryty program szkoły) oraz ewaluacji w szkole (etapy ewaluacji, czym jest autoewaluacja nauczyciela, formy autoewaluacji).

II. Umiejętności

ZAKRES	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)
przedstawia cel i wartość lekcji, buduje strukturę	☐	☐	☒	☐
ukierunkowuje uczniów na nowy materiał	☐	☒	☐	☐
odwołuje się do wiedzy potocznej uczniów, emocji, uczuć, doświadczeń i zainteresowań	☐	☐	☒	☐
wywołuje motywację do nauki, mobilizuje do wysiłku, stosuje nagrody, pochwały	☒	☐	☐	☐
korzysta z pomocy dydaktycznych	☐	☒	☐	☐
skutecznie się komunikuje	☐	☐	☐	☒
prezentuje pozytywną mowę ciała	☐	☐	☐	☒
podaje przykłady	☐	☒	☐	☐
zadaje pytania, naprowadza	☒	☐	☐	☐
pyta o zrozumienie, wątpliwości, zachęca do zadawania pytań	☒	☐	☐	☐
nawiązuje do opanowanego materiału, np. z poprzednich zajęć	☒	☐	☐	☐
przestrzega struktury zajęć, systematyzuje, uogólnia, podsumowuje	☐	☒	☐	☐
utrzymuje czujność uczniów np. weryfikując zasady, prawa, stosując „przynęty”	☒	☐	☐	☐
uczy samodzielnego działania, myślenia, rozwiązywania problemów	☒	☐	☐	☐
zachęca do samodzielnego zdobywania wiedzy	☒	☐	☐	☐
wykorzystuje aktywne metody nauczania	☐	☒	☐	☐
konsekwentnie organizuje pracę w grupach, w parach	☐	☐	☐	☒
tworzy dobrą atmosferę	☐	☐	☐	☒

KOMENTARZ:

Analiza prezentowanej przez uczestniczkę projektu lekcji pozwoliła wyłonić słabe i mocne strony jej umiejętności dydaktycznych.

Do najmocniejszych należą z całą pewnością: skuteczne komunikowanie się językiem werbalnym oraz mową ciała ze swoimi uczniami, konsekwentne organizowanie pracy w grupach a także tworzenie dobrej atmosfery na zajęciach. Nauczycielka posługiwała się językiem fachowym, zrozumiałym dla uczniów, unikając błędów, manier językowych. W relacjach z uczniami posługiwała się bardzo skutecznie językiem niewerbalnym (Uciszenie poprzez przyłożenie palca do ust) co wskazuje na bardzo dobre relacje z uczniami. Uczniowie pracowali na zajęciach w grupach zadaniowych, które faktycznie samodzielnie dzieliły się obowiązkami, natomiast bardzo dobra atmosfera na zajęciach, pozwalająca skutecznie pracować ale także swobodnie się porozumiewać, jest zasługą relacji między nauczycielką a uczniami.

Wysoko należy również ocenić przedstawienie celu lekcji (Pieczenie i duszenie mięsa – część druga), odwołanie się do wiedzy potocznej uczniów, od ich doświadczeń („W domu jak będziecie to robić to...”).

Nauczycielka starała się także ukierunkować uczniów na nowy materiał, korzystać z pomocy dydaktycznych, podawać przykłady, przestrzegać struktury zajęć, systematyzować, wykorzystać aktywne metody nauczania. Uczestniczka projektu, aktywizując na początku zajęć uczniów, przedstawiła kolejne etapy przygotowywania planowanych potraw („Każda z grup opowie co zrobiła do tej pory z surowcem i dalej trzeba zrobić”), wprowadzając uczniów w kolejne czynności lekcji. Skorzystała z przygotowanych wcześniej kart pracy, starała się także podawać przykłady (potraw duszonych, pieczonych, dodatków) a także informować o realizowanych zadaniach (nie podsumowując jednak lekcji).

Podczas prowadzenia tej lekcji zabrakło wywołania motywacji do nauki, zadawania pytań i naprowadzania na odpowiedź, działanie, pytania o zrozumienie i wątpliwości, utrzymywania czujności uczniów, uczenia samodzielnego działania i myślenia, zachęty do samodzielnego zdobywania wiedzy.

Krótką prezentacją dydaktyczną przedstawianą przez uczestniczkę projektu podczas spotkania diagnozującego drugiego, także posiadała swoje mocne i słabe strony. Do mocnych stron umiejętności dydaktycznych nauczycielki obserwowanych podczas prezentacji na pewno zaliczyć należy ukierunkowanie słuchaczy na nowy materiał, odwoływanie się do ich doświadczeń i uczuć, język werbalny, mowa ciała, nawiązanie do wiedzy słuchaczy, zadawanie pytań a także komentarz bieżących czynności. Zabrakło tym razem zachęty do zadawania pytań, zbudowania sytuacji problemowej oraz zachęty do zdobywania wiedzy.

III. Porównanie poziomu wiedzy z zakresu dydaktyki

ZAKRES	POZIOM WIEDZY							
	DIAGNOZA „IN”				DIAGNOZA „OUT”			
	ndst	dst	db	bdb	ndst	dst	db	bdb
Podstawy dydaktyki	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Aktywne nauczanie i uczenie się	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Motywacja do nauki	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Ocenianie uczniów	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Ewaluacja, autoewaluacja	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐

KOMENTARZ:

Analiza porównawcza wyników testów wiedzy pedagogicznej nauczycielki wskazuje na ogólny, wysoki przyrost wiedzy w tym zakresie (z 23 na 42 punkty).

Największy postęp odnotowano w dwóch kategoriach. Są to: aktywne nauczanie i uczenie się (rola nauczyciela w tych metodach, rodzaje i charakterystyka poszczególnych metod, strategie uczenia się, ćwiczenia na lepszą koncentrację, typy uczących się, style uczenia się) oraz motywacja do nauki (zasady skutecznej motywacji, klasa zorientowana na naukę, motywowanie słabych uczniów, rodzaje i charakterystyka motywacji).

Jednostopniowy przerost wiedzy z zakresu dydaktyki nastąpił w następujących obszarach: podstawy dydaktyki (cele, treści, ogniwa kształcenia, charakterystyka zasad i metod kształcenia, ukryty program szkoły) a także ocenianie uczniów (rodzaje oceniania, charakterystyka poszczególnych typów oceniania, korzyści oceniania kształtującego i sumującego, rodzaje, korzyści i charakterystyka rodzajów oceny koleżeńskiej).

Kategoria, której poziom nie uległ zmianie to ewaluacja systemu dydaktycznego i autoewaluacja nauczycieli (formy, zakresy, etapy, metody, korzyści).

W celu dalszego doskonalenia zawodowego należy systematycznie uzupełniać wiedzę z zakresu dydaktyki, wdrażać nowe teorie do codziennego funkcjonowania w szkole po to aby nie powielać utartych przez lata schematów, wyjść poza rutynę codzienności, unikając wypalenia zawodowego.

IV. Porównanie poziomu umiejętności

OBSZAR	POZIOM UMIEJĘTNOŚCI							
	DIAGNOZA „IN”				DIAGNOZA „OUT”			
	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)	nigdy (brak)	rzadko (dst)	często (db)	zawsze (bdb)
przedstawia cel i wartość lekcji, buduje strukturę	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐
ukierunkowuje uczniów na nowy materiał	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
odwołuje się do wiedzy potocznej uczniów, emocji, uczuć, doświadczeń i zainteresowań	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
wywołuje motywację do nauki, mobilizuje do wysiłku, stosuje nagrody, pochwały	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐
korzysta z pomocy dydaktycznych	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
skutecznie się komunikuje	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒
prezentuje pozytywną mowę ciała	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
podaje przykłady	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐
zadaje pytania, naprowadza	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
pyta o zrozumienie, wątpliwości, zachęca do zadawania pytań	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐
nawiązuje do opanowanego materiału, np. z poprzednich zajęć	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
przestrzega struktury zajęć, systematyzuje, uogólnia, podsumowuje	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
utrzymuje czujność uczniów np. weryfikując zasady, prawa, stosując „przynęty”	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
uczy samodzielnego działania, myślenia, rozwiązywania problemów	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐
zachęca do samodzielnego zdobywania wiedzy	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
wykorzystuje aktywne metody nauczania	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
konsekwentnie organizuje pracę w grupach, w parach	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
tworzy dobrą atmosferę	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒

KOMENTARZ:

Porównanie ocen lekcji nagranych przed pierwszym spotkaniem diagnozującym i przed spotkaniem diagnozującym końcowym pozwala stwierdzić, iż wzrost ogólny poziom dydaktyczny drugiej analizowanej lekcji.

Największy przyrost umiejętności zauważono w takich kategoriach jak: odwołanie się do wiedzy potocznej uczniów, do ich planów i uczuć a także konsekwentne organizowanie pracy parach, grupach. Nauczycielka podczas drugiej analizowanej lekcji starała się częściej nawiązywać do codziennej wiedzy uczniów („W domu jak będziecie to robić to uważajcie...”) a także ciężar decyzji przenosić na pracujących w grupach uczniów, pozwalając im na swobodę.

Wyższy poziom umiejętności odnotowano również w następujących zakresach: ukierunkowanie uczniów na nowy materiał, prezentowanie pozytywnej mowy ciała, wykorzystanie aktywnych metod nauczania a także tworzenie dobrej atmosfery na zajęciach. Uczestniczka projektu tym razem wprowadziła w realizowany etap lekcji, prosząc uczniów o zaprezentowanie stanu zaawansowania ich pracy, tym samym aktywizując ich na lekcji („Każda z grup opowie co zrobiła do tej pory z surowcem...”). Przez cały czas trwania lekcji nauczycielka bardzo aktywnie uczestniczyła w każdym jej etapie, pomagając, wspierając, pokazując, instruując. Atmosfera na lekcji była także nieco lepsza niż poprzednio, gdyż uczniowie pracując w grupach bardziej zaangażowali się w wykonanie potraw.

Do zakresów umiejętności, których poziom pozostał ten sam należą: przedstawienie celu i wartości lekcji, korzystanie z pomocy dydaktycznych, skuteczne komunikowanie się, zadawanie pytań, naprowadzanie, nawiązywanie do opanowanego materiału, przestrzeganie struktury zajęć, uogólnianie, podsumowanie, utrzymywanie czujności uczniów na lekcji oraz zachęta do samodzielnego zdobywania wiedzy.

Kategorie, których poziom uległ obniżeniu to: podawanie przykładów, pytanie o zrozumienie i wątpliwości a także uczenie samodzielnego działania i myślenia.

Porównanie ogólnego poziomu umiejętności obserwowanych podczas lekcji pierwszej oraz podczas lekcji drugiej wskazuje na niewielki stopień zmian w analizowanych obszarach.

Analiza prezentacji dydaktycznych oraz porównanie ich poziomów także nie wskazuje na znaczącą poprawę umiejętności dydaktycznych uczestniczki projektu. Jednostopniowy wzrost poziomu zaobserwowano w kategoriach: odwołanie się do doświadczeń słuchaczy, mowa ciała, nawiązanie do wiedzy słuchaczy, sprawna organizacja prezentacji oraz zadawanie pytań. Jedna z analizowanych kategorii uległa obniżeniu (zachęta do zadawania pytań) natomiast poziom pozostałych obszarów nie zmienił się.

V. Podsumowanie

Podsumowując porównanie zarejestrowanych nagrań lekcji, analizy prezentacji dydaktycznych, zachowań uczestniczki projektu podczas dwudniowych spotkań diagnozujących oraz testów wiedzy należy stwierdzić ogólny wzrost poziomu jej kompetencji dydaktycznych.

W obszarze wiedzy największy przyrost odnotowano w kategoriach: aktywne nauczanie i uczenie się oraz motywacja w szkole. Wiedza dotycząca ewaluacji i autoewaluacji nauczycieli pozostała na tym samym poziomie jak podczas diagnozy początkowej. Podstawy dydaktyki oraz proces oceniania uczniów to dwa obszary wiedzy nauczycielki, w których poziom wzrósł o jeden stopień.

Analiza testów wiedzy dydaktycznej wskazuje na brak kategorii, w której wystąpiłyby istotne braki. Należy jednak pamiętać o ciągłym aktualizowaniu swej wiedzy pedagogicznej, po to aby korzystać z metod, technik i narzędzi przystosowanych do wymogów współczesności w kierunku przyszłości.

Analiza nagranych lekcji i prezentacji dydaktycznych pozwala stwierdzić, iż największy wzrost dokonał się w zakresie odwołania się do wiedzy potocznej uczniów, do ich planów i uczuć a także konsekwentnego organizowania pracy parach, grupach.

Wzrost umiejętności odnotowano również wśród takich kategorii jak: ukierunkowanie uczniów na nowy materiał, prezentowanie pozytywnej mowy ciała, wykorzystanie aktywnych metod nauczania a także tworzenie dobrej atmosfery na zajęciach.

Kategorie, w których nie zaobserwowano wzrostu to: przedstawienie celu i wartości lekcji, korzystanie z pomocy dydaktycznych, skuteczne komunikowanie się, zadawanie pytań, naprowadzanie, nawiązywanie do opanowanego materiału, przestrzeganie struktury zajęć, uogólnianie, podsumowanie, utrzymywanie czujności uczniów na lekcji oraz zachęta do samodzielnego zdobywania wiedzy, podawanie przykładów, pytanie o zrozumienie i wątpliwości a także uczenie samodzielnego działania i myślenia.

Obszarami, na które należy w sposób szczególny zwrócić uwagę, prowadząc codzienne zajęcia z uczniami, są: wywoływanie motywacji do nauki (ukazanie potrzeby nauczania się czegoś), zadawanie pytań i naprowadzanie na odpowiedź, działanie (unikanie dawania konkretnych recept), pytanie o zrozumienie i wątpliwości („Czy wszystko jest zrozumiałe?”), utrzymywanie czujności uczniów (poprzez pytania, podawanie przykładów), uczenie samodzielnego działania i myślenia (pytania problemowe, możliwość popełniania błędów i wyciąganie wniosków), zachęta do samodzielnego zdobywania wiedzy (z różnych źródeł, także pozaszkolnych).